

૧૮૮૫

ઓસ્વાહરણનો.

ગાયનરૂપી ઓપેરા.

૧૮૮૫ રચનાર (૦૧૬),

કા. દામોદર રતનસી સોમાણી.

(સર્વ પ્રકારનો હક પ્રસિદ્ધકર્તાએ રાખ્યો છે.)

મુંબઈ;

સુબોધપ્રકાશ છાપખાનામાં છાપ્યું.

સંવત ૧૯૩૯. સને ૧૮૮૩.

કિંમત ૧ આને.

સારી ચાચ, સસતો ભાવ.

ચીનાઈ.

	કિમ્મત રતલના	ર. આં
૧ કુ નંબર ૧	...	૨ ૦
પીકુ " ૨	...	૧ ૮
૧૪૫૦ રોઝ પૌચાંગ	...	૧ ૪
૧૧ ચાચ નંબર ૧	...	૧ ૪
૧૧ ચાચ " ૨	...	૦ ૧૪
૧૧૦ પૌચાંગ ...	...	૧ ૦
૧૧૦ ચાચ પીકુ	...	૧ ૦
૧૧૦ મીકસચર ...	...	૦ ૧૪
૧૧૦ સેન્ટેડ ચાચ પીકુ	...	૦ ૧૨
૧૧૦ રીચલ ફેસો કોંગો	...	૦ ૧૨
૧૧૦ ...	...	૦ ૧૨
૧૧૦ ફેસો કોંગો...	...	૦ ૧૦
૧૧૦ કોંગો ...	...	૦ ૮

હોંકુચાની ચાહે.

કાંચાવેલી ફોલોચી ચાચ પીકુ	...	૧ ૮
કાંચાવેલી એકસ્ટ્રા ફોલોચી ચાચ પીકુ	...	૧ ૪
કાંચાવેલી એકસ્ટ્રા ફોલોચી પીકુ	...	૧ ૨
ચાચના એન્ડ હીન્ડિયન એન્ડ ફોલોચી દામોદર મીઠાચર	...	૧ ૨
ચાચના ફોલોચી મીઠાચર	...	૧ ૦
કાંચાવેલી પીકુ સૌચાંગ	...	...
કાંચાવેલી સૌચાંગ	...	...

ઓસ્વાહરણનો ઓપેરા.

પ્રવેશ ૧ લો. (સ્થળ રસ્તો.)

સહીયોસહિત ઓસ્વા ગાતી ગાતી આવે છે.

ઓખાહરણની ઢાલે.

ચાલો ચાલો બેની આજ નંધએ, ભેટ માતા તણી પ્રીતે લઈએ;
અક્ષત ચંદન કુમકુમ લઈને, પાસે માતા તણી પ્રીતે નંધને.
પુજન કરશું આપણુ પુરી પ્રીતે, રીજે ગવરી અતી એવી રીતે;
પછી માતા ચરણ શીશ નામી, માગું મન ગમતોરે હું સ્વામી.

(જાય છે.)

પ્રવેશ ૨ નો. (પાંદરમાં માતાનું મંદિર.)

ઓસ્વા સહીઓસહિત પ્રવેશ કરી યથાવિધિ

પાર્વતીનું પુજન કરીને.

ગરબી.

માની લેજો માતાજી પુજન અમારું; કરીને ક્ષમા ચુક બાળનીરે;
પુરણ પ્રીતે માતા જન્યવાં આવ્યા, વર દઈ દુખડાં ટાળોનીરે.

પાર્વતી—કોઈ ચઢાવે ધનુષપાણ—(એ રાહ.)

માગી લે તું પુત્રી મારી હોય આશ તારી,
આપીને ઇચ્છીત દ્વણ દઉ તને હું તારી.

ઓસ્વા—**હારી.**

નાં માથું સહાય તારી ઈચ્છા છે રે ને મારી—મા.
 આપ મને તુ રૂપે અતી સુંદર, સ્વામી રૂડો ધૈર્ય ધારી,
 એટલી અરજ આજ પુરી કરીને, જાઉં આપ બલહારી;
 દીકરી છઉં હું તમારી.—મા માથું.

પાર્વતી—**મરખી.**

મળશે મળશે મળશે રે, પુત્રી સ્વામી સુશોભિત મળશે,
 વૈશાક શુદ્ધ દ્વાદશીને દીવશે, સ્વમાવીશે તને કળશેરે.—પુ.

ઘઘી સાથે— સાખી મરાઠી ચાલતી.

અમપર આજે કૃપા કરીને કર્યા અતુલ ઉપકારી,
 હવે માત જાવા તીજધામે રજા માગીએ તારી. (જાય છે.)

પ્રવેશ ૩ જા. (શહેરનો રસ્તો.)

(બાણાસુર કૌભાંડ સાથે આવે છે.)

બાણાસુર—**ઘેત,**

બશ બશ ઓખાને કરવી જોશે કંદ, એ વાતમાં છે મારી હાતીનો બેદ;
 માગ્યોછે ગવરીપાસે તેણે ને વર, તેજ વરથી જ્યારે મારા છેદવાના કર.
 ત્યારે શું કામનું એ પુત્રીનું લગન, કે કોથી ઉપજે તેમાં ખીતાને વીધન

માટે સાગર તીરે કરી ઓકાન્ત વાસ,
 તેમાં જઈ કરાવો સત્વર ઓખાનો નિવાસ;

કૌભાંડ—બહુ સારું મહારાજ જેવો આપનો વીચાર,

તેમજ હું જઈને કરું સરવે તઈયાર.

પ્રવેશ ૪ થો. (ઝાખાનો મેહલ.)

(એકલી કોયડ પર સુતેલી ગાય છે.)

ઓસ્તા—

રાગ ગજલ.

અરી તાત તું થઈને અરે, પીઉ સંગતે ન મેલાવે કાં;
કામ અમીથીરે બળી જતાં, પ્રભુ મુજને કોન બચાવે કાં. અરી.
સમાન સર્ઈઅર મુજતણી, દેખી આવતા પતી નીજ લણી;
ખેંચે કોર કટાક્ષે ધુંધટ તણી, તેવા દીન પ્રભુ તે ન આપ્યા કાં. અરી.
શણુગાર સજીને સંચરે, ફેરા ચોરીના પીયુ સંગ ફરે;
આનંદથી પીયુને મળે, તેવા ભાગ્ય ભારા થયા ન કાં. અરી.
પગ્વાન તરેહ તરેહના કરે, અતી આદરે પીયુને ધરે;
પંખો સમક્ષ રહી કરે, તેવું સુખ મુજને મળે ન કાં. અરી.
અમી પ્રેહની થાય છે, જેમાં જોબનયું રે તપાય છે;
રોમ રોમ વેદના થાય છે, તોય પ્રાણુ પાપી ન જાય કાં. અરી.
(ગાતાં ગાતાં સુધ જાય છે.)

(અનીરૂઢવિશેનું સ્વપનું આવવાથી એકાએક જાગીને.

ઓસ્તા—

રાગ ઈન્દ્રસભા.

આવો આવો આવો પીઉ, મુજને કરો શાંત;
ખીડી મારે રીસ કરીને, ક્યાં ગયા એકાંત.
એવું જાણ્યું હોત તે। પ્રથમ કેહેત નહી નાપ;
પરમ પ્રીય મુજ પતી સંતાપ ગયા કયાય.
સંતાયા ત્યાં કેમ પીઉ, આવો જલદી બહાર;
ખી મરું હું એકલી, નહી લગાડો વાર.

મસ્કરી મન તમ તણે, જીવ મારો જાય;
કૃપા કરી મુજ ઉપરે, દાસીની કરો સહાય.
હાંશી છે મન તમ તણે, થાય મને બહુ હાણ,
દર્શણ નહીં દોળે તમે તો, કાડીશ મારા પ્રાણ.

(ચિત્રલેહા દાખલ થાય છે.)

ચિત્રલેહા—અરે લાલદેવ ઈસતરફ જલદ આ. (એ રાગ)

અરે બાઈ તું કેમ થઈ વ્યાકુળી,
શુધ બુધ શરીરની તું ગઈ ક્યાં ભુલી;
ન સમજાય એવું લવે છે તું શું,
એકાએક બેની તુજને આ શું થયું.

ઓસ્વા—

લલીત.

અરર હાયરે પ્રાણ જાયરે, સુખ સદા ગયું અરર હાયરે.
કર્મ કુટીયું શું અરે થયું, સ્વમામાંય તો સર્વરે ગયું;
બેની વાત હું કહું છું વરણી, સ્વમા માંય તો હુંજ પરણી,
તેનાજ કંઠમાં નાખી હાયરે, બીડીને માટે રીશાણા નાથરે;
રીશ તો કરી કોધાંધ તે થયા, બેની મારી એ ક્યાંયરે ગયા.

રાગ ઈન્દ્રસભા.

સાંભળ વાત બેની કહું. સ્વમુ આવ્યું આજ;
સ્વામી મુજને તો મળ્યો, જોખનવંત મહારાજ.
પરણી સાથે તેહની, હું રાખી પુરણ પ્રેમ;
બીડી ન ખાધી મુખતણી, રીશાઈ ગયા એમ.

ચિત્રલેહા— રાગ ઉપર પ્રમાણે.

સ્વામી સ્વામી કરતી સુતી, સ્વપનું આવ્યું તેહ;
 પણ સાચું હું દઉ કરી તો મેળવું તુજને એહ.
 ચિત્ર બતાવું તુજને છે પૃથ્વિના રાજન;
 લાવું છું હું આ ઘડી, દેખાડું તુજ સ્વામીન.

(ચિત્ર લેવા નય છે,)

ઓસ્વા— રાગ પરજની હુમરી.

તારી પ્રીતની લેહ મને લાગી,—એ વાર.
 મ્યાં ગયો પીયું મ્યાં ગઈ ચિત્રલેહા;
 પ્રીતને બદલે શોકમાં પડીયાં.—પ્રીતની.
 શું કરું પીયુ નહીં મ્યાં હવે;
 જીવવું જેમ જળવીનાં મછલીયાં.—પ્રીતની.

(ગાતાં ગાતાં મુઠ્ઠા ખાય છે.)

(હાથમાં છખીઓ લાવી તેને સાવધ કરતા.)

ચિત્રલેહા— રાગ ઇન્દ્રસભા.

યા બેની હાશીયાર હવે, ચિત્ર જોને તું;
 દે બતાવી પીયુ તારો, લાવી આપું હું.
 (એમ કહી એક ચિત્ર ઓખાને આપે છે.)

ઓસ્વા— રાગ ઉપર પ્રમાણે.

દીસે છે આ દબડી જેવો, નાણે રાની ભુંડ,
 માથું એનું ઘડા જેવું, હાથ નાણે સુંઠ.
 (એમ કહીને છખી પાછી આપેછે એટલે ચિત્રલેહા ખીજી આપેછે.)

ઓસ્વા— દીસે છે આ કેવો સુંદર, રૂડો આ હોશીયાર;

આયુધ અંગ સજી કરી, લડવાને છે તૈયાર.

જોઇ સુંદર સ્વરૂપ એનું, મન સૌનું મોહાય;

તોય જેની મુજ પીયુ સમ, તે કદી ન થાય.

(તે ચિત્ર પાછું આપેછે એટલે ચિત્રલેહા અનીરૂઢનું ચિત્ર આપેછે.)

ઓસ્વા— તે જોઈને.

ગરહુમને દીલ સનમકુ દીઆ.—(એ રાગ.)

અરે મારા પ્યારા પતી તું ગયો તો ક્યાં;

તું ગયો તો ક્યાં પીયુ, તું ગયો તો ક્યાં;

મુજને છોડી એકલી હીયાં તું ગયો તો ક્યાં. અરે.

ખીડી માટે રીસ કરીને, છોડી આ જાયાં;

દયા ન આવી દીલમાં તારા છોડી જતાં હ્યાં. અરે.

(એમ કહી છાતી સાથે દાખેછે એટલામાં ચિત્રલેહા દાખલ થાયછે.)

ચિત્રલેહા— રાગ ઉપર પ્રમાણે.

અરે મારી જેની આ તો ચિત્ર છે હીયાં,

ચિત્ર છે હીયાં રે જેની, ચિત્ર છે હીયાં;

પરમ પ્રિયપતી તારો, છે દુવારીકાં—અરે.

પ્રદુમનનો સુત છે એ તો જલદવ કુલનો રાય;

જેની આજ્ઞા હોય તારી તો, દાસી લેવા જાય.—અરે.

ઓસ્વા— ગોરી ચલી સાસરે.—(એ રાગ.)

જેની જલદી આવજો લઈને પીયુ મારા,

હું જુરી જુરીને મરીશ વિના તારા.

જેની ઘડી એકે તુજ વિના અહીંજ જાશે,

તે મારે મ ન તો વપશોજ જણાશે.

કરં હાથ જોડીને અરજ બેઠની તારી,
અતી યત્ને લાવજો પીયુને સંભાળી.

ચિત્રલેહા—(આગતસ્વાગત કરીને જતાં જતાં.)

રાગ ઈન્દ્રસલા.

અરે મારી બેની તુજને કરં હું પ્રણામ.
પતી તારો લઇ કરીને આવું હું આ ઠામ.

પ્રવેશ ૫ મો. (ગોમતીનો કીનારો.)

કેટલીક સ્ત્રીઓ પાણીના બેડાં લઈ આવીને ગાય છે.

સ્ત્રીઓ—ગરબી. જાની ભુદર રંગ રસીલા—(એ રાગ.)

આવો બેની ગીત ગાઇએ આજ પ્રીતેરે,

ગાર્હએ આનંદ ઉપજે એ રીતે—આવો.

શુભ ઓછવનો દીન આજેરે, તેથી વાજાંત રડા વાજેરે,

દીસે ગગન મંડળ જેમ ગાજે.—આવો.

આપો તાળી અતી ઉમંગેરે, જેથી રાગ ચડે પુર રંગેરે;

તો તો આનંદ માશે ન અંગે.—આવો.

ઓઝવ વસંત તણો છે સુંદરે, ખીલ્યાં ફુલ રડાં બાગ અંદરે;

તેથી સુગંધીમય થઇ રહ્યા મંદિર.—આવો.

પુન્ય દ્રવ્યાં છે આપણના પુરવનારે, તેથી જન્મ પામ્યા દારીકામારે;

રડાં દર્શન થાય ગોમતીના.—આવો.

(સ્ત્રીઓ જાય છે, ચિત્રલેહા દાખલ થાય છે.)

ચિત્રલેહા— ઈન્દ્રસલા.

આવી પુગી ગોમતી સુધી જાનું દારકા માંહે;

ચોકી સુદરશન તણી છે કેમ હવે જવાય.

(૧)

ચિત્રલેહા આગળ ચાલવા માંડે છે તેવામાં સુદર્શન ચક્ર એકાએક
તેનું માથું કાપવા જાય છે તેવામાં નારદજી અંતરીક્ષથી
આવીને કહે છે.)

નારદ—

શ્લોક.

સાંભળ સુદર્શન મર્મ એ તણો, ઈચ્છા છે એ ઈશ્વરી;
આવી છે હરણુ કરવા, અનીરધનું જવા દેજે સુખે કરી.
(ચિત્રલેહાને કહે છે.)

રાગ ઇન્દ્રસભા.

લઈ જજે અનીરધને નહી નડે વીરન,
ધમ્મ પુરણુ તુજ થશે એવું છે મુજ વચન.
(નારદ અંતરધ્યાન થઈ જાય છે ચિત્રલેહા જાય છે.)

પ્રવેશ ૬ ઠા. (આખાનો મેહલ.)

ઓસ્તા—

(એકલી ગાય છે.)

બદલ ગયો નેનારે—(એ રાગ.)

રીસાઈ ગયા ખારારે, રીસાઈ ગયા ખારારે;
કેમ જીવાયરે, રીસાઈ ગયા ખારારે.

સાખી—લાગ હોય તો તોડીએરે, પ્રીત ન તોડી જાય;
કાગળ હોય તો વાંચીએરે, કરમ ન વાંચું જાયરે.—રી.

સાખી—કુવો હોય તો તાગીએરે, સમુદ્ર તાગ્યા ન જાય;
ખેતર હોય તો ખેડીએરે, ડુંગર ખેડ્યા ન જાયરે.—રી.

સાખી—પાંખ હોય તો ઉડીએરે, મનુષ્યથી કેમ ઉડાય;
પાસે હોય તો મનાવીએરે, છેટેથી કેમ મનાવાયરે.—રીસાઈ

(ચિત્રલેહા લખમાં હીડિળા લખ દાખલ થાય છે.)

ચિત્રલેહા— વલણ.

થા બેની હોશીઆર હવે, થમ ઇચ્છા પુરણુ તુજ તણી;
જગાડ તુજ સ્વામીને ન રીસાય તે યત્ને કરી.

ઓજા— (હીડિળા પાસે આવીને.)

રાગ ઈન્દ્રસભા.

એજ મારો અનીરૂઢ છે, પ્રાણ તણો આધાર;
હરી લાવી તું યત્નથી, માનું તારો ઉપકાર.

(અનીરૂઢને જગાડે છે.)

મત ખીછરો સાજન હુમશે.—(એ રાગ.)

પીયુ બોલો હરીને અમથી,—બે વાર.

પ્રીત લાગી છે મારી તમથી.—પીયુ.

એવી શું નિદ્રા આવે પીયુ તમને,

હવ બળે મારો ગમથી.—પીયુ.

અમે વાસી છઠએ હીયાના, તમે દુરના પંથી;

થમ હોશીયારને ઉઠો જાળવી મળો પ્રીત પરમથી.—પીયુ.

અનીરૂઢ— (જાત્રત થતાં.)

રાગ ઈન્દ્રસભા.

સ્વપ્ન છે કે ખરેખર, નથી જણાતું આ;

મેહલ મારો દીસતો નથી, આવ્યો છું હું ક્યાં;

ધેરથી મારું હરણુ કરી, કોણે કીધો ક્ષેશ,

સ્ત્રીઓ આ કોણ છે, કંઈ દીશે બાળે વેશ,

બોલ વેલી બોલ જલદી, મમં તું ઉઘાડ;

વાર લગાડીશ તું હવે તો, કરીશ તુજને પ્રહાર.

(એમ કહી તરવાર ઉગામે છે.)

ઓસ્તા—પરમ પ્રીય પતી મારા, એવડી શીદને રીશ;

મારવી હોય તો મારો મુજને, આ રહ્યું મારું શીશ.

(એમ કહી મસ્તક ધરે છે.)

ચિત્રલેહા—

રાગ ગઝલ.

એ બાણાસુરની છે બાળા, નામ એનુંજ છે ઓખા,

વરી એ તો તું સ્વપ્નનામાં, હવે છોડીને જશો ક્યાં.

અનીરુઘ—મુકાવ્યું ગામને સજન, પીતા એતો છે અસુરજન,

વરં સાથે હું એની કેમ, છઉ જલદવ કુળનો તન.

ઓસ્તા—મરમ જાણું છું હું એના, કુળ કેવા છે જલદવના;

વીચારીનેજ બોલો હીયાં, કેવાં છે કામ પીતામહના.

રીઝ મુતાને કુબ્જ નાર, તે થકી હું નથી ઉતાર;

વાત પ્રદુમનની સંભાર, રાખું છું લાજ હું આ વાર.

(ફરી ઉભે છે.)

અનીરુઘ—એવાં શીદને દીઓ મેણાં, રીશ મુજને ચડીતી લાં;

ફરીને શું જીવો છો ત્યાં, આવો જલદી તમે તો લાં.

(એમ કહી તેની પાસે જવા માંડે છે.)

ઓસ્તા—(તેને ભેટીને) બેઠાદ મુજે યાદ હુયે.—(એ રાગ.)

જીદાર્થ મને યાદ છે અનીરુઘ તમારી,

કદી ન છોડું તમને હવે, રાખુ સંભાળી.—જીદાર્થ.

બેની ચિત્રલેહા તારી, હું છું ઉપકારી;

કેવી રીતે તુજને મુકુ બાઈ વીસારી.—જીદાર્થ.

ચાલો મહેલમાં કરીએ હવે, લમની તૈયારી;
કદી ન છોડું તમને હવે રાખું સંભાળી.

(ગાતાં ગાનાં જાય છે.)

(શીપાર્થઓ મહેલની નીચે ચોકી કરતા હતા તેઓ અવાજ
સાંભળીને.)

૧ લો ચોર્તાવાલો— ઘેત.

ઉઠ ભાઈ ઉઠ વેહેલો જલદીથી થા હોશીઆર,
આવે છે અવાજ મુજને માણસનો આ ઠાર.
રહી હોશીઆર ને ચોકી કરજે હીયાં તું,
રાય બાણાસુરને જઈને ચેતાવું છું હું.

(એમ કહી ચોકીવાલો જાય છે તેની સાથે સેનાસહિત કૌભાંડ આવે છે.)

કૌભાંડ— (મહેલ તરફ જોઈને.)

ઘેત.

અરે ચોર જંબુક તું સંતાર્થ પેઠો ક્યાં,
બતાવ તારું જોર નીચે આવીને છાં.
કોણ છે તું જાતનો કોણ તારો તાત;
બચાવ તારો તો થશે જો કહીશ સાચી વાત.

અનીરુધ—જમાઈ બાણાસુર તણો અનીરુધ માઈ નામ;
આયુધ હત જો મુજકને તો પુરત તારી હામ.

કૌભાંડ—જમ તારી વાટ જુવે છે પડી છે તુજમાં ચુક;
સીંહ હોય તો ઉતર નીચે દીસે છે જંબુક.

અનીરુધ—અરે અસુર ચંડાળ તું બકે છે શું એ વાત;
વદ વિચારી વાણી નહી તો થસે તારી ધાત.

દઉ બતાવી પ્રાક્રમ માં થા હવે હોશીઆર;
આ ભોગળે કરી હું પોહોચાડી દર્શ શ જમદાર.
(એમ કહી ભોગળ કાહાડી સૈન્ય વચે પડવા જાય છે.)

ઓચા— (તેને અટકાવીને.)

રાગ ઈન્દ્રસભા.

નહી નહી નહી પીયુ જવા દર્શ નહી;
પ્રથમ મારે મુજને પાછી જાઓ લડવા તહી.

અનીરુધ— જવા દીઓ પ્રીયા મુજને લડવાનું છે મન;
હું ક્ષત્રી થઇને સહન એવાં કેમ કરું વચન.
(આખાનો હાથ લરછોડીને સૈન્યમાં પડી કેટલાકને
મારી નાખે છે તેથી પ્રધાનસહિત કેટલાંક નાશી
જાય છે અને અનીરુધ એકલો ઉભેલો છે.)

ઓચા— (તેને જોઈને.)

નામ જાણેકા ન હયો યાર—(એ રાગ.)
મને તો ખીક લાગે છે પીયુજ તારી;
માટે જલદી આવ દોડી તું આગળ મારી.—મને.
પીતા મારે થયો એવો દુશમન ન થાએ તેવો;
તેથી કહું છું ખારા તુજને વારી વારી.—મને.

અનીરુધ— ધીરી થાને શીદને ખીલે છે તું પ્રીયા મારી;
વારે જલદી આવશે જદુપતી અમારી—ધીરી.
આવશે સૈન્યા જ્યારે ભારી જલવની હીયા;
જુગનું જોર વધ્યું છે તે એ દેશે ઉતારી.—ધીરી.

પ્રવેશ ૭ મો. (સ્તેતો.)

(બાળાસુરસહિત લશ્કર ગાતું ગાતું જાય છે.)

લશ્કર—ગઝલ. લાલે રૂખેશનમખરા—(એ રાગ.)

ચાલો ચાલો ચાલો આજ, સૌપર જીત મેલવવા કાજ;
જીત મેલવીએ આજને આજ, થાય દુનીયામાં આપણું રાજ.
ખડગ ધનુષ લઘ ઘાએ હોશીઆર, દુશમનથી લડવા તૈયાર;
મારી કાપીને કરીએ ઠાર, રાજ રેહેસે આપણા સરદાર.—ચાલો.

પ્રવેશ ૮ મો. (ઓખાનું માળીયું)

બાળાસુર— (અનીરૂઢને જોઈને.)

ખેત.

દીસે છે આ કેવો સુંદર સ્વરૂપે જાણે કામ;

લાંછન લાગે કુળને નહીં તો દેત કન્યા દાન.

અનીરૂઢ—કન્યા દાન મળી ચુક્યું શું રાખે અભીમાન;

મળવા કારણ તુજને આવશે હમણા જન.

બાળાસુર—આણસમંત્ર બકેછ શું તું આવ્યો તારો કાળ;

આ એક બાણમાં તુજને કરીશ હાલ બેહાલ.

(એમ કહી બાણ ચઢાવે છે.)

અનીરૂઢ—ખખર નથી તુજને તેથી કરેં છે બકબકાટ;

ગરવ તારો કરેં પુરો જોજો મારો હાથ.

(એમ કહી બાણાસુરના લશ્કરમાં કુદી, કેટલાંકનો નાશ

કરેછે, તે જોઈને બાણાસુર નાગપાંશથી બાંધી લેછે.)

ઓસ્તા—આહા પુરી ખીલી ચંદા—(એ રાગ.)

જગતનારે પ્રભુ ખારા, સહાય થા દાસને તાર.—જગતનારે.
પડે છે દુખ બહુ ભારી, તેથી તેને લે ઉગારી.—જગતનારે.
નાગપાશેથી છે બાંધ્યાં, હસે દુખતા એના સાંધા.—જગતનારે.
અરે તું વિશ્વપાલણુહાર, પૌત્રતારાની લે સંભાળ.—જગતનારે.
(તેવામાં ગરૂપર બેઠેલા શ્રીકૃષ્ણ જાદવસહિત અંતરીક્ષથી આવે છે.)

કૃષ્ણ— (બાણાસુરને કહે છે.)

ધ્યેત,

બાળક સામે યુદ્ધ અરે શું કરે છે પ્રહાર;
લડવું હોય જો તારે તો થા હવે તર્કયાર.

બાણાસુર—પરપુત્રીની ચોરી કરે એવો તુજ કુમાર;
વારવો નહી તેહને પણ ઉલટો લાવ્યો વાર.

કૃષ્ણ— વાર લાવ્યા નથી અમે જન છે નિરધાર;
આવ્યા છઠએ પુત્રવહુને તેડવા આ વાર.

બાણાસુર—જન લઇને લલે આવ્યા કીધું રડું કાજ;
પેહેરામણીમાં દઉ હું તમને જમપુરીનું રાજ.

(એમ કહી બાણાસુરે માર ચલાવે છે.)

કૃષ્ણ— દુષ્ટ એવા વચન તું બઢેય શું આ વાર.

સહન કરવા બાણ મારા થા હવે તર્કયાર.

(એટલું બોલી તરવાર લઇને સૈન્યનો નાશ કરી બાણાસુરના
ચાર હાથ રાખી બાકીના કાપી નાંખે છે તેથી બાણાસુર
મૂઠાં ખાઇ પડે છે અને થોડીવારે હોશીયાર થઈ મહાદે-
વની પ્રાર્થના કરે છે તેવામાં મહાદેવ પ્રવેશ કરે છે.)

મહાદેવ—

(બાણાસુરને.)

બેત,

બેલ વેહેલો દાસ તારં કેમ થયું આવું મુખ,
સંભાર્યો શું કામ મુજને શું છે તારે દુઃખ.

બાણાસુર—અહો બોળા ઇશ કરો મુજતણી સંભાળ;

આ અહીરપતીએ આવા કીધા મારા હાલ.

મહાદેવ—(કૃષ્ણને) બોર ખાધા બીલડી તણા એજ તારી જાત.

સરમનાવી તુજને કાપતા મુજ શેવકના હાથ.

(એમ કહી કૃષ્ણ સાથે લડે છે તેવામાં બ્રહ્મા અંત-
રીક્ષથી બંનેની વચે આવી પ્રાર્થના કરે છે.)

બ્રહ્મા—

રાગ કેદારો.

બેઉને—પ્રભુ ક્રોધ સમાવો હાંયરે—નમો નમો.

હું તો લાગુ બેહુને પાયરે—નમો. નમો

કૃષ્ણને—છો ત્રીભોવનના તમે તાતરે—નમો નમો.

મહાદેવને—કા આરંભ્યો ઉતપાતરે—નમો નમો.

કૃષ્ણને—કામા બહુ સામાના સંજોગીરે—નમો નમો.

મહાદેવને—ખરે બીલડીના તમે ભોગીરે—નમો નમો.

કૃષ્ણને—ઓ નિર્દય મામાના મારણરે—નમો નમો.

મહાદેવને—ઓ સસરાના સંહારણરે—નમો નમો.

કૃષ્ણને—પ્રભુજી ઉતારીએ હવે આપરે—નમો નમો.

મહાદેવને—બોળા ત્રીશુળ મુકીએ આપરે—નમો નમો.

(એમ કહી બંનેના હથીઆર મુકાવી બેટાવે છે બંનેને મળેલ

જેમ બાણાસુર પાસે જઈ બંનેને નમે છે અને બ્રહ્મા,

ઓખા તથા અનીરૂઢનો હસ્તમેળાપ કરાવે છે.)

બાળાસુર— (એક સીપાઈને.) બેત.

સેવક વેહેલો દોડ કળાવંતનીને બોલાવ.

ગાયન એક સુંદર આજની ખુશીમાં ગવરાવ.

(સીપાઈ જઈને કળાવંતનીને તેડી લાવે છે અને તે આવીને.)

કળાવંતની— રામ લાવણી.

છુટીરે દુખથી થઈ સુખણી ઓખાખાઈ આ વાર;

ખરે હાં ઓખાખાઈ આ વાર

સઉપર સહાય થયા કીરતાર,

લમ્પ કરશે ભોળો શંભુ, સાથે કામ કુમાર;

અરે હાં સાથે કામ કુમાર

સઉપર સહાય થયા કીરતાર.

કરે મંડળી હરીશ્ચન્દ્રની અર્જ સઉને આ વાર,

અરે હાં અર્જ સઉને આ વાર,

માને છે સર્વેનો ઉપકાર.

કળાવંતની— રાગ હોરી.

ઓખાને સહાય થાય છે, પ્રભુજી બલા આ વાર;

દુખડું દબાયુને સુખડું પીલ્યું, જીત પામીને અતે પ્યાર;

શંભુજી સરખા પીતા છે જેતાં, મહીમાનો નહી પાર.—ઓખા.

બ્રહ્માએ સ્તુતિ કરીને ભેટાવ્યા, ભોળા સાથે વિશ્વાધાર;

બાણાસુરને નિર્ભય થાપી, સજીવ કીધા લડનાર.—ઓખા.

કરે જેડીને કરે છે દામોદર, અરજ સઉને આ વાર;

કરવી ક્ષમા છે પ્રયત્નજ પેહેલું, ભુલ ને ચુક લગાર,—ઓખા.

૩. આ.

... ૦ ૧૦

... ૦ ૧૦

... ૦ ૧૦

વાપરવાની ખાંડ, કાંચી,
ફાવર, કોઠો, મુરબો,
ફન તંબાકુ બરગાઈ, ટર-
ખાત્રી બરેલી સસ્તો બાવે
રી થશે.

જાણી

અંક બાર લઈ

તરેહવાર તરકી તંબાકુની શીગારેટ (કામળની બીડીયો)

શો શો નાં બાકશ નીચે લખેલા બાવે મળશે.

૩. આ.

ફીશમીડિવક શીગારેટશ (કામળની બીડીયો) ... ૩ ૦

હેલન ... ૨ ૮

પ્રીન્સ ઓફ વેલ્સ ... ૨ ૦

પીટ્ટરીયા ... ૧ ૮

શુલતાન ... ૧ ૪

હારોઝ ... ૧ ૦

દામોદર રતનશી,

અને હિંદુસ્થાની ચહે વેચનાર.

સે નં. ૨૭, હંબા.

કોલકાદેવીને રસ્તે મહ

આ ચોપડીએ

सीताहरण नाटक

पिरसिंह यंद्रिकानां :

सीताहरण नाटकभांन

આખા હરણનો ગાયક

પ્રામણ્ય અને રાજીય

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

परमता नाटकना आय

सर्वत सावधानीगान्ता

મદદાલસાનો ઓપરા

શ્રીશ્રીન હરહાદનો ઓ

कामसेन रसिका नाटक

॥ अथरते अङ्गुलीयाने ॥

सहैवंत सावलींगाने।

ક્રમચિલા. નાટકના ગ

ગાંધીજીના મહાત્મ્ય

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

કચ્છના ઇલા—નાથોરા
૩૧૩૯ નામના ઇલામાં ૩

सुप्त नागावदन्ता-
आधनगर्भ-॥

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*)

	..				
.	...	o			
...	...	o	7		
...	...	o	7		
...	...	o	8.		
...	...	o	6		
...	...	o	3		
...	...	o	2		
...	...	o	7		
...	...	o	2		
Wet	...	o	8		

1248 बोरापुजार

मेदल पोस्टवाणां पासिथी

५३ सेलरुनी हुकानेथी.

१ पाणिनावे भणशे

ସାମାଜିକ ଉପଗ୍ରହୀ,

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

THE

